

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Novi Grad“
Novi Grad za period 01.01 - 31.12.2019. godine**

Broj:RV049-20

Banja Luka, 07.07.2020. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	7
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	8
	1. Uvod	8
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	8
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke	9
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana.....	10
	6. Finansijski izvještaji.....	11
	6.1. Bilans uspjeha	11
	6.1.1. Prihodi.....	11
	6.1.2. Rashodi	12
	6.1.3. Finansijski rezultat.....	14
	6.2. Bilans stanja	14
	6.2.1. Aktiva.....	15
	6.2.2. Pasiva.....	18
	6.3. Bilans novčanih tokova.....	20
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	20
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	20
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	20

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Novi Grad“ Novi Grad koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31. decembar 2019. godine, Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Novi Grad“ Novi Grad, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 -2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.2.1. izvještaja:

Priznavanje i evidentiranje doniranog softvera za timove porodične medicine, u iznosu od 49.503 KM, nije izvršeno u skladu sa zahtjevima MRS 20 – Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanja državnih pomoći i članom 28. stav (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.2.2. izvještaja:

Dugoročne obaveze više su iskazane, a kratkoročne obaveze manje za iznos od 28.206 KM, jer na dan bilansiranja nije vršena reklasifikacija dugoročnih obaveza, koje dospjevaju do godinu dana na kratkoročne obaveze, što nije u skladu sa paragrafom 69 MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Druge obaveze i gubitak ranijih godina manje su iskazani za iznos od 54.934 KM, jer nije evidentirana kamata po osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odloženom plaćanju poreskog duga za period septembar-decembar 2017. godine i juli-decembar 2018. godine.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.4. i 6.6. izvještaja:

U Napomenama uz finansijske izvještaje nije izvršeno objelodanjivanje u vezi stalnosti poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 25, 26 i 125.

Takođe, Napomene uz finansijske izvještaje Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Novi Grad“ Novi Grad ne sadrže sve potrebne informacije prema zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih standarda.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i

drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 07.07.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s. r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Novi Grad“ Novi Grad za 2019. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Novi Grad“ Novi Grad za 2019. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Novi Grad“ Novi Grad dio nabavki roba i usluga nije provela u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama jer:

- za dio nabavki u iznosu od 135.422 KM nije provela postupke javnih nabavki,
- kod provođenja konkurentskih zahtjeva nije upućivan zahtjev za dostavljanje ponuda određenom broju ponuđača, što nije u skladu sa članom 88. stav (1),
- kod jednog dijela nabavki, provedenih direktnim sporazumom, nisu donesene odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, što nije u skladu sa članom 70. stav (1),
- nisu dostavljani izvještaji o postupku javne nabavke Agenciji za javne nabavke i nisu objavljivani na veb-stranici Doma zdravlja, što nije u skladu sa članom 75. stavovi (1) i (2).

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja:

Poreskoj upravi Republike Srpske nisu dostavljane mjesečne prijave za porez po odbitku, za isplaćene plate zaposlenih u 2019. godinu, što nije skladu sa članom 61. stav (4) Zakona o porezu na dohodak.

Obračun minulog rada za svaku navršenu godinu radnog staža vršen je na platu koju je činila osnovna plata i sva uvećanja plate po raznim osnovama, što nije u skladu sa članom 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1.2. izvještaja:

Isplata neto naknade u gotovini po osnovu ugovora o djelu nije u skladu sa članom 3. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Novi Grad“ Novi Grad obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Novi Grad“ Novi Grad.

Banja Luka, 07.07.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s. r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) u Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama ažuriraju postojeće i donesu nedostajuće računovodstvene politike u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 2) popis imovine i obaveza vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 3) izvrši priznavanje i evidentiranje doniranog softvera za timove porodične medicine u skladu sa zahtjevima MRS 20 – Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanja državnih pomoći i članom 28. stav (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike,
- 4) izvrši priznavanje i evidentiranje imovine koja je data u poslovni zakup, u skladu sa paragrafom 16 MRS 40 - Investicione nekretnine i članom 4. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike,
- 5) priznavanje i evidentiranje kratkoročnih potraživanja po osnovu refundacija bolovanja vrši u trenutku kad se steknu uslovi za refundaciju, u skladu sa Pravilnikom o ostvarivanju prava na naknadu plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad i Uputstvom o uslovima i postupku za odobravanje refundacije,
- 6) evidentiranje dijela dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva u periodu od godinu dana vrši u skladu sa paragrafom 69 MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja,
- 7) izvrši evidentiranje svih kamata po osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odloženom plaćanju poreskog duga u skladu sa paragrafima 42 i 49 MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške,
- 8) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodane sve relevantne informacije u svrhu razumijevanja finansijskih izvještaja, a u skladu sa zahtjevima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) javne nabavke provode u skladu sa članom 1. stav (2), 88. stav (1), 70. stav (1) i 75. stav (1) i (2) Zakona o javnim nabavkama,
- 2) mjesečne prijave za porez po odbitku dostavljaju Poreskoj upravi Republike Srpske u skladu sa članom 61. stav (4) Zakona o porezu na dohodak,
- 3) obračun minolog rada vrši u skladu sa članom 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- 4) isplate gotovog novca iz blagajne vrše u skladu sa članom 3. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

Kao kriterijume kod revizije usklađenosti poslovanja koristili smo sledeće propise:

- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti,
- Zakon o radu,
- Zakon o javnim preduzećima,
- Zakon o privrednim društvima,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida,
- Zakon o unutrašnjem platnom prometu,
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva u Republici Srpskoj,
- Pravilnik o uslovima i načinu obavještanja, obračunavanju i uplati doprinosa,
- Pravilnik o osnovama standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja,
- Pravilnik o principima, uslovima i kriterijumima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2019. godini,
- Pravilnik o zaštiti prava osiguranih lica,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske,
- Uredba o uslovima i plaćanju gotovim novcem.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Novi Grad“ Novi Grad (u daljem tekstu: Dom zdravlja) je pravno lice osnovano Odlukom Skupštine opštine Novi Grad o osnivanju s ciljem obavljanja zdravstvene djelatnosti od posebnog društvenog interesa na području Opštine Novi Grad. Svojestvo pravnog lica stečeno je upisom u sudski registar kod Okružnog privrednog suda u Banja Luci.

Obavljanje djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja, vezano za rad Doma zdravlja, regulisana su Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 68/07, 109/12 i 44/16), Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 106/09 i 44/15) i Zakonom o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 39/16 i 110/16).

Organi upravljanja Doma zdravlja su direktor i Upravni odbor, koje imenuje i razrješava osnivač. Stručna tijela Doma zdravlja su Kolegijum i Etički odbor. Nadzor nad zakonitošću rada Doma zdravlja vrši Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske. Sredstva za finansiranje Doma zdravlja u 2019. godini obezbijeđena su putem Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, budžeta Opštine Novi Grad, korisnika zdravstvene zaštite, donacija i drugih izvora.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Doma zdravlja za period 01.01-31.12.2019. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je provela finansijsku reviziju Doma zdravlja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Donesenim internim aktima, Statutom, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnikom o radu, Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama i drugim aktima utvrđene su djelatnost, nadležnost, unutrašnja organizacija, upravljanje, poslovanje i druga pitanja značajna za rad Doma zdravlja.

Pribavljena je saglasnost osnivača na Statut Doma zdravlja od 22.10.2012. godine i na izmjene i dopune Statuta od 11.04.2019. godine, u skladu sa članom 19. Zakona o sistemu javnih službi, kao i mišljenje Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske u skladu sa članom 74. stav (2) Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Organizaciona struktura Doma zdravlja uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta od 21.09.2016. godine, za koji je pribavljena saglasnost osnivača, kao i za dvije izmjene pravilnika donesene u 2019. godini. Pravilnikom je sistematizovano 60 radnih mjesta sa 130 izvršilaca. Na dan 31.12.2019. godine bila su zaposlena 124 izvršioca, od čega 111 izvršilaca na neodređeno vrijeme i 13 izvršilaca na određeno vrijeme.

U toku revidirane godine sa pet zaposlenih lica, koji su imali duži vremenski period ugovore na određeno, zaključeni su ugovori o radu na neodređeno, bez pribavljene saglasnosti

Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske od 28.01.2015. godine.

U okviru Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Doma zdravlja djelimično su definisani kontrolni postupci u administrativno računovodstvenom smislu, ali istim nije obezbijedena zadovoljavajuća osnova za funkcionisanje sistema internih kontrola, jer nisu definisane računovodstvene politike o priznavanju, odmjeravanju i objelodanjivanju nefinansijske, finansijske i investicione imovine, državnih davanja i objelodanjivanja državnih pomoći, potraživanja i druge u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i članom 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 94/15).

Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine nije organizovan i izvršen u skladu sa članom 20. stav (1) tačke od 1 do 4 Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16), jer u izvještajima popisnih komisija nisu navedeni podaci o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, kao i o radnom angažmanu lica angažovanih na popisu i nije dat uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza.

U skladu sa članom 14 i 15. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17) imenovano je odgovorno lice za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole i sačinjen godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu, te sačinjeni planovi rada na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2019 i 2020. godinu i Izjave o dostignutom stepenu razvoja sistema internih finansijskih kontrola, kao i o planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja u 2019. godini. U cilju implementacije pomenutog zakona i uputstva provedene su aktivnosti koje se odnose na samoprocjenu svih pet elemenata finansijskog upravljanja i kontrole, definisani su ključni poslovni procesi i uspostavljena knjiga poslovnih procesa, donesen registar rizika, a u narednom periodu planirano je usaglašavanje ostalih internih akata Doma zdravlja sa odredbama pomenutog zakona u cilju unapređenja sistema za finansijsko upravljanje i kontrole.

Shodno naprijed navedenom kao i navedenom u tački 4., 5., 6.1., 6.2., 6.4. i 6.5. ovog izvještaja sistem internih kontrola u Domu zdravlja nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- ***u Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama ažuriraju postojeće i donesu nedostajuće računovodstvene politike u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,***
- ***popis imovine i obaveza vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.***

4. Nabavke

Plan javnih nabavki Doma zdravlja donesen je 13.02.2019. godine. Procijenjena vrijednost planiranih nabavki iskazana je u ukupnom iznosu od 568.400 KM (bez PDV-a). Planirano

je ukupno 50 nabavki i to 1 otvoreni postupak, 14 konkurentskih zahtjeva i 35 direktnih sporazuma.

Dom zdravlja proveo je 22 postupaka javnih nabavki, ukupne ugovorene vrijednosti od 220.738 KM. Provedeno je 6 konkurentskih zahtjeva ugovorene vrijednosti 153.021 KM i 16 direktnih sporazuma ugovorene vrijednosti 67.717 KM.

Ukupna vrijednost provedenih nabavki, vezanih za robe, iskazana je u iznosu od 134.729 KM, bez obračunatog PDV-a. Najvećim dijelom nabavke roba se odnose na nabavku nafte i naftnih derivata (39.298 KM), ogrevnog drveta i uglja (33.022 KM), nabavku stomatološkog materijala (13.878 KM) i nabavke potrošnog materijala (18.721 KM). Ukupna vrijednost provedenih nabavki, vezanih za usluge, iskazana je u iznosu od oko 86.010 KM bez obračunatog PDV-a, od čega se najviše odnosi na nabavke usluga prevoza pacijenata na hemodijalizu (40.215 KM), usluga pranja i sušenja medicinske radne odjeće sa dostavom (23.900 KM) i usluga održavanja opreme i softvera (11.692 KM).

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je 4 postupka provedena konkurentskim zahtjevom u vrijednosti od 105.377 KM i 6 direktnih sporazuma u vrijednosti od 7.850 KM, što je 51% u odnosu na ukupnu vrijednost provedenih nabavki ili 45% u odnosu na ukupan broj provedenih nabavki.

Kod revizijom obuhvaćenih postupaka javnih nabavki utvrđeno je da dio nabavki roba i usluga Doma zdravlja nije proveden u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 38/14) jer:

- za dio nabavki lijekova, medicinskog materijala (90.844 KM), auto-dijelova (20.239 KM), tonera, dijelova računarske opreme (8.949 KM) i usluga pranja, sušenja i peglanja radne medicinske odjeće (15.390 KM) nisu provedeni postupci javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 1. stav (2) Zakona o javnim nabavkama,
- kod provođenja konkurentskih zahtjeva nije upućivan zahtjev za dostavljanje ponuda određenom broju ponuđača, što nije u skladu sa članom 88. stav (1) Zakona o javnim nabavkama,
- kod jednog dijela nabavki, provedenih direktnim sporazumom, nisu donesene odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, što nije u skladu sa članom 70. stav (1) Zakona o javnim nabavkama,
- nisu dostavljani izvještaji o postupku javne nabavke Agenciji za javne nabavke i nisu objavljivani na veb-stranici Doma zdravlja, što nije u skladu sa članom 75. stavovi (1) i (2) Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se javne nabavke provode u skladu sa članom 1. stav (2), 88. stav (1), 70. stav (1) i 75. stav (1) i (2) Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Dom zdravlja je donio Program rada i finansijski plan za 2019. godinu, koji je usvojen dana 15.02.2019. godine od strane Upravnog odbora, a dana 28.02.2019. godine Skupština opštine Novi Grad razmatrala je i dala saglasnost na Program rada i finansijski plan za 2019. godine. Takođe, Dom zdravlja sačinio je i donio srednjoročni Plan poslovanja za period 2018 – 2022. godina.

Finansijskim planom za 2019. godinu planirani su ukupni prihodi u iznosu od 3.480.150 KM, ukupni rashodi u iznosu od 3.471.400 KM i dobitak u iznosu od 8.750 KM. Ukupne prihode čine prihodi od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu

finansiranja primarne zdravstvene zaštite (2.570.000 KM), prihodi od usluga – neosigurana lica (332.000 KM), prihodi od participacije (195.000 KM), prihodi od prevoza (130.000 KM), prihodi od dotacija iz budžeta Opštine Novi Grad (98.150 KM), donacije (90.000 KM) i ostali prihodi (20.000 KM).

Planirani rashodi odnose se na troškove zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (2.590.000 KM), troškove proizvodnih usluga (305.000 KM), troškove materijala (255.000 KM), troškove amortizacije (120.000 KM), troškove goriva (38.000 KM), troškove ostalog goriva – drvo, ugalj, mazut (40.000 KM), troškove električne energije (33.000 KM), troškove kamata (35.000 KM), ostale neposlovne rashode (13.000 KM), troškove neproizvodnih usluga (11.000 KM), premije osiguranja (7.000 KM), planirane investicije (7.000 KM), troškove platnog prometa i članarina (5.700 KM), troškove poreza i doprinosa (4.200 KM), ostale nematerijalne troškove (3.000 KM), troškove reprezentacije (2.500 KM), otpis i ostalo (2.000 KM).

Dom zdravlja nije vršio izmjenu/rebalans Finansijskog plana, zbog čega je na određenim pozicijama izvršenje rashoda veće u odnosu na planirane.

6. Finansijski izvještaji

Doma zdravlja je pripremio i prezentovao finansijske izvještaje u obrascima koji su propisani Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 63/16).

Izvještaj o radu Doma zdravlja za 2019. godinu usvojen je dana 15.05.2020. godine od strane Upravnog odbora, a Skupština opštine Novi Grad isti je razmatrala i usvojila 28.05.2020. godine.

6.1. Bilans uspjeha

Izvršenje Finansijskog plana za 2019. godinu iskazano je u obrascu Bilans uspjeha u kojem su iskazani ukupni prihodi u iznosu od 3.424.343 KM, koji su manji od planiranih za 55.807 KM. Ukupni rashodi su iskazani u iznosu od 4.077.498 KM i veći su za 606.098 KM ili 17% u odnosu na planirane rashode.

6.1.1. Prihodi

Ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 3.424.343 KM i najvećim dijelom odnose se na poslovne prihode (3.422.080 KM) i prihode po osnovu promjena računovodstvenih politika (2.260 KM). U odnosu na planirane prihode ostvareni su u procentu od 98%.

6.1.1.1. Poslovni prihodi

Poslovne prihode čine prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 3.248.102 KM. Čine ih prihodi od pruženih usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite, koju finansira Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (2.426.056 KM), prevoza pacijenata (122.767 KM), usluga pedijatrije (139.165 KM), usluga ginekologije (6.653 KM), usluga ostalim pravnim i fizičkim licima (32.476 KM), pruženih usluga i naplaćenih sredstava participacije od korisnika zdravstvene zaštite (180.808 KM), pruženih usluga neosiguranim licima (339.325 KM) i drugih usluga (851 KM). Najveći dio poslovnog prihoda Dom zdravlja ostvaruje od Fonda zdravstvenog osiguranja na osnovu zaključenih Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite i Ugovora o pružanju usluga konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite iz oblasti pedijatrije i ginekologije, shodno Pravilniku o principima, uslovima i kriterijima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih

usluga u Republici Srpskoj u 2019. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 112/18 i 87/19). Na osnovu navedenih ugovora Dom zdravlja ispostavlja mjesečne fakture u visini jedne dvanaestine ugovora. Po isteku 2019. godine Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske dostavio je Domu zdravlja konačni obračun koji je umanjen za 233.778 KM, odnosno za usluge koje su izvršile druge zdravstvene ustanove i za iznos prekoračenja u potrošnji lijekova. Fakturisana vrijednost izvršenih usluga, koje Dom zdravlja pruža u okviru primarnog nivoa zdravstvene zaštite, svodi se na izvedenu vrijednost (prema odredbama Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2019. godini potpisanog između Doma zdravlja i Fonda zdravstvenog osiguranja) i na usaglašavanja koja su rezultat obračuna koje Fond zdravstvenog osiguranja dostavlja periodično, odnosno godišnje Domu zdravlja.

Prihodi koji se naplaćuju putem blagajne uglavnom se odnose na prihode od participacije i usluga neosiguranim licima-puna cijena.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 173.978 KM i odnose se na dotaciju iz budžeta Opštine Novi Grad (98.150 KM), prihode od zakupnina (10.110 KM) i donacije (65.718 KM).

Dotacije iz budžeta Opštine Novi Grad namjenjena je za finansiranje usluga koje su od interesa za stanovništvo, a koje ne finansira Fond zdravstvenog osiguranja. Od planiranog iznosa Opština Novi Grad doznačila je u 2019. godini Domu zdravlja iznos od 89.530 KM.

Prihodi od zakupnine odnose se na zakup poslovnog prostora Doma zdravlja u terenskim ambulancama u Dobrljinu, Svodni, Donjim Agićima i Ruiškoj, od strane apoteke iz Novog Grada, za rad terenskih apoteka, te od strane oftamološke ambulante iz Banja Luke i specijalističke otorinolaringološke ambulante iz Banja Luke.

Prihodi od donacija odnose se na donacije vakcina i seruma koje Domu zdravlja obezbjeđuje Fond zdravstvenog osiguranja, najvećim dijelom preko Instituta za javno zdravstvo Republike Srpske. Prihodi od donacija nisu evidentirani u skladu sa MRS 20 - Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanja državnih pomoći (paragraf 24). Dom zdravlja nema definisanu računovodstvenu politiku vezanu za donacije, tj. za državna davanja i objelodanjivanja državnih pomoći.

6.1.2. Rashodi

Rashodi su iskazani u ukupnom iznosu od 4.077.498 KM. Čine ih poslovni rashodi (3.694.895 KM), finansijski rashodi (103.836 KM), ostali rashodi (265.707 KM), rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (500 KM) i rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina (12.560 KM).

6.1.2.1. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi odnose se na troškove materijala, troškove zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja, troškove proizvodnih usluga, troškove amortizacije, nematerijalne troškove i troškove poreza i doprinosa.

Troškovi materijala iskazani su u ukupnom iznosu od 386.465 KM. Najvećim dijelom čine ih troškovi lijekova (113.388 KM), medicinskog materijala (123.280 KM), goriva i maziva (46.908 KM), drveta i uglja za ogrev (40.280 KM), kancelarijskog materijala (14.282 KM), uniformi za rad (6.669 KM), materijala za čišćenje (6.192 KM), auto guma (3.134 KM) i tehničkog materijala i inventara (1.234 KM).

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda iskazani su u iznosu od 2.786.397 KM. Odnose se na troškove bruto zarada i bruto naknada zarada, troškove bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora i ostale lične rashode.

Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada su iskazani u iznosu od 2.686.430 KM od čega se na bruto zarade odnosi iznos od 2.686.431 KM, a bruto naknade zarada iznos od 99.966 KM.

Obračun plate je vršen u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 66/18 i 105/19), osim obračuna minulog rada, jer je za svaku navršenu godinu radnog staža obračun vršen na osnovicu, koju je činila osnovna plata i sva uvećanja plate po raznim osnovama, što nije u skladu sa članom 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Takođe, Dom zdravlja za isplaćene plate zaposlenih za 2019. godinu nije dostavljao Poreskoj upravi Republike Srpske mjesečne prijave za porez po odbitku, što nije skladu sa članom 61. stav (4) Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 60/15, 5/16, 66/18 i 105/19).

Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora su iskazani u iznosu od 9.950 KM, a odnose se na isplatu naknade za pet članova Upravnog odbora Doma zdravlja, na osnovu Odluke o utvrđivanju visine novčane naknade za rad članovima upravnih odbora u javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač opština Novi Grad, u visini od 100 KM mjesečno.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- ***mjesečne prijave za porez po odbitku dostavljaju Poreskoj upravi Republike Srpske u skladu sa članom 61. stav (4) Zakona o porezu na dohodak,***
- ***obračun minulog rada vrši u skladu sa članom 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.***

Ostali lični rashodi su iskazani u visini od 90.016 KM. Odnose se na troškove otpremnina za odlazak u penziju (15.983 KM), troškove dnevnica na službenom putu (26.476 KM), naknade troškova prevoza na posao i sa posla (35.440 KM), troškove sahrane i pomoći u slučaju smrti članova porodice (7.638 KM) i troškove bruto ostalih ličnih rashoda – rođenje djeteta, paketići za djecu i drugo (4.479 KM).

Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu odnose se na otpremnine prilikom odlaska u penziju za četiri radnika, koje su isplaćene u skladu sa članom 19. stav (1) tačka 3. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 72/16, 111/16, 69/17, 108/17, 113/18, 19/19 i 68/19).

Troškovi prevoza zaposlenih isplaćivani su zaposlenima, čije je mjesto izvan prebivališta Opštine, u visini 80% cijene mjesečne prevozne karte u javnom saobraćaju, shodno odluci Upravnog odbora o naknadi troškova prevoza, što nije u skladu sa članom 19. stav (1) tačka 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva, jer je istim definisano da se troškovi prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla priznaju u visini pune cijene mjesečne karte u javnom saobraćaju, ako nije organizovan prevoz od strane poslodavca.

Pomoći zaposlenima najvećim dijelom odnosi se na pomoć za četiri radnika u slučaju smrti člana uže porodice, koja je isplaćena u visini dvije prosječne plate zaposlenih u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada, u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva i novčanu naknadu prilikom rođenja djeteta za jednog zaposlenog, koja je isplaćena u visini jedne prosječne plate zaposlenih u oblasti zdravstvene zaštite i socijalnog rada, u skladu sa članom 19. stav (1) tačka 5 Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva.

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u ukupnom iznosu od 328.899 KM. Najvećim dijelom čine ih troškovi proizvodnih usluga po osnovu ugovora o djelu (101.608 KM), usluga tekućeg održavanja (99.638 KM), usluga prevoza pacijenata na hemodijalizu (47.053 KM), komunalnih usluga i troškova vode (24.411 KM), ostalih usluga za analize i testove kod drugih ustanova (37.043 KM) i troškovi prevoza ogrevnog drveta.

Troškovi po osnovu ugovora o djelu odnose se na ugovore sklopljene sa fizičkim licima, vezane za pružanje usluga iz oblasti specijalističkih pregleda za potrebe primarnog nivoa zdravstvene zaštite, tekuće održavanje i čišćenje prostorija Doma zdravlja. Neto naknade po osnovu jednog dijela ugovora o djelu isplaćivane su gotovinski iz blagajne (obrazloženo pod tačkom 6.2.1.2 izvještaja).

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 121.579 KM. Odnose se na troškove amortizacije objekata (55.276 KM) i opreme (66.303 KM).

Nematerijalni troškovi iskazani su u ukupnom iznosu od 64.045 KM. Najvećim dijelom čine ih troškovi poreskog postupka, koji se odnose na troškove prinudne naplate koja je pokretana po rješenjima Poreske uprave Republike Srpske (26.729 KM), stručnog usavršavanja zaposlenih (11.897 KM), premija osiguranja (9.734 KM), platnog prometa i ostalih usluga banke (6.044 KM), komunalne naknade (2.241 KM) i pretplate na časopise (1.407 KM).

Troškovi poreza i doprinosa iskazani su u iznosu od 7.510 KM. Na poreze se odnosi iznos od 2.107 KM i to za naknadu za vode i registraciju vozila, a iznos od 5.403 KM na doprinos za zapošljavanje i profesionalnu rehabilitaciju invalida, koji je obračunat u visini 0,2% od isplaćene mjesečne bruto plate svih zaposlenih koji poslodavac plaća u skladu sa članom 26. stav (2) Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 37/12 i 82/15).

6.1.2.2. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 103.836 KM. Najvećim dijelom odnose se na rashode kamata po revolving kreditu (8.510 KM), dugoročnom kreditu (11.310 KM), kamata za neblagovremeno plaćanje poreskih obaveza koje se odnose na kamate po rješenjima Poreske uprave Republike Srpske o prinudnoj naplati javnih prihoda po osnovu neizmirenih poreskih obaveza (15.267 KM), po osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odgođenom plaćanju poreskog duga (65.921 KM) i zateznih kamata zaračunatih od strane dobavljača (2.827 KM).

6.1.2.3. Ostali rashodi

Ostali rashodi iskazni su u iznosu od 265.707 KM i u potpunosti se odnose na rashode po osnovu ispravke i otpisa potraživanja. Najvećim dijelom čine ih rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja za negativne efekte po konačnom obračunu sa Fondom zdravstvenog osiguranja za 2019. godinu (237.352 KM) i ispravke vrijednosti potraživanja po osnovu refundacija naknada plata od Fonda zdravstvenog osiguranja (26.254 KM).

6.1.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za period 01.01- 31.12.2019. godine ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 3.424.343 KM, ukupni rashodi u iznosu od 4.077.498 KM, a ukupan gubitak u iznosu od 653.155 KM.

6.2. Bilans stanja

U obrascu Bilans stanja Doma zdravlja na dan 31.12.2019. godine iskazana je uravnotežena vrijednost aktive i pasive u iznosu od 3.472.776 KM.

Dom zdravlja je u Bilansu stanja na pozicijama imovine i obaveza evidentirao bankarske i robne kredite zaposlenih, izdvajanja za sindikalnu članarinu, sredstva solidarnosti, kao i lična davanja zaposlenih po osnovu raznih članarina, te vršio izmirenje istih sa pozicije ličnih primanja zaposlenih. Naprijed navedena imovina i obaveze ne predstavljaju imovinu i obaveze Doma zdravlja i ne mogu biti predmet evidentiranja u poslovnim evidencijama Doma zdravlja. U toku revizije izvršeno je isknjižavanje navedenih događaja iz poslovnih evidencija Doma zdravlja. Napominjemo, da naprijed navedene poslovne promjene na imovini i obavezama nisu evidentirane kroz bilans uspjeha, te nisu imale uticaj na finansijski rezultat tekuće, a ni prethodnih godina.

6.2.1. Aktiva

Ukupna aktiva (poslovna aktiva) iskazana je u iznosu od 13.643.454 KM bruto vrijednosti, 10.170.678 KM ispravke vrijednosti i 3.472.776 KM neto vrijednosti, a čine je stalna i tekuća sredstva.

6.2.1.1. Stalna sredstava

Stalna sredstva Doma zdravlja iskazana su u iznosu od 13.352.737 KM bruto vrijednosti, 10.142.952 KM ispravke vrijednosti i 3.209.785 KM neto vrijednosti. Stalna sredstva uvećana su u 2019. godini po osnovu nabavke opreme u iznosu od 9.547 KM. Smanjenje stalnih sredstava, po osnovu otpisa opreme i amortizacije (oprema i građevinski objekti), iskazano je u ukupnom iznosu od 149.196 KM.

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 71.784 KM i u potpunosti se odnose na ostala nematerijalna sredstva (softveri i projekti). Dom zdravlja nije definisao i objelodanio računovodstvene politike vezane za priznavanje i odmjeravanje nematerijalne imovine.

Na poziciji nematerijalnih ulaganja pogrešno je priznat i evidentiran sistemski i aplikativni softver za timove porodične medicine u vrijednosti od 49.503 KM, isporučen od strane Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske – Jedinica za koordinaciju projekata, bez naknade. Navedena donirana sredstva, nisu priznata u skladu sa zahtjevima MRS 20 – Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanja državnih pomoći i nisu evidentirana u skladu sa članom 28. stav (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 106/15).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se donirani softver za timove porodične medicine prizna i evidentira u skladu sa zahtjevima MRS 20 – Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanja državnih pomoći i članom 28. stav (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike.

Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine iskazane su u iznosu od 13.272.208 KM bruto vrijednosti, 10.142.952 KM ispravke vrijednosti i 3.129.256 KM neto vrijednosti. Čine ih zemljište, građevinski objekti i oprema.

Zemljište je iskazano u iznosu od 47.674 KM i odnosi se na vrijednost građevinskog zemljišta na kome se nalaze zgrade Doma zdravlja.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 8.221.922 KM bruto vrijednosti, 5.475.421 KM ispravke vrijednosti i 2.746.501 KM neto knjigovodstvene vrijednosti. Građevinski objekti smješteni u krugu Doma zdravlja uknjiženi su u katastar nekretnina.

Vrijednost građevinskih objekata čine, pored objekata smještenih u krugu Doma zdravlja i objekti ambulanti porodične medicine, koji se nalaze u naseljenim mjestima Maloj Novskoj Ruiškoj i Svodni, za koje Dom zdravlja ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu, tj. da je isti nosilac prava upravljanja, korišćenja ili raspolaganja nad navedenom imovinom.

Ambulante porodične medicine u Donjim Agićima i Dobrljinu, koje takođe koristi Dom zdravlja, ne nalaze se u knjigovodstvenim evidencijama Doma zdravlja i za iste Dom zdravlja ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu, tj. dokumentaciju o nosiocu prava upravljanja, korišćenja ili raspolaganja nad navedenom imovinom. Nezavisnom konfirmacijom od strane Opštine Novi Grad potvrđeno je da su objekti u Svodni, Donjim Agićima i Dobrljinu svojina Opštine Novi Grad, i da isti nisu evidentirani ni u poslovnim knjigama Opštine.

Dio imovine Doma zdravlja, koji je u skladu sa ugovorima o zakupu dat pod poslovni zakup (apoteka i zgrada bivše medicine rada i stacionara) nije priznat i iskazan kao investicione nekretnine, što nije u skladu sa paragrafom 16 MRS 40 Investicione nekretnine i članom 4. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Po navedenom osnovu vršen je obračun amortizacije za navedene objekte, što nije u skladu sa opštim računovodstvenim politikama.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se izvrši priznavanje i evidentiranje imovine koja je data u poslovni zakup, u skladu sa paragrafom 16 MRS 40 - Investicione nekretnine i članom 4. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Oprema je iskazana u iznosu od 4.865.501 KM bruto vrijednosti, 4.667.531 KM ispravke vrijednosti i 197.970 KM neto vrijednosti. Vrijednost opreme najvećim dijelom odnosi se na motorna vozila, medicinsku i računarsku opremu. U toku godine izvršena je nabavka opreme u iznosu od 9.547 KM. Takođe, godišnjim popisom amortizacija opreme iskazana je u iznosu od 66.303 KM i otpis opreme, koja je u potpunosti amortizovana, u iznosu od 27.617 KM nabavne vrijednosti.

Nekretnine i oprema u pripremi iskazani su u iznosu od 137.111 KM. Na navednoj poziciji evidentirana je vrijednost urađenih radova na objektu bivše medicine rada i stacionara koji je dat u zakup (98.500 KM), kao i svjetiljke za vanjsku rasvjetu parka koji se nalazi u krugu Doma zdravlja (38.611 KM).

Višegodišnji zasadi iskazani su u iznosu od 8.745 KM i odnose se na drveće i ostalo ukrasno višegodišnje rastinje u parku, koji se nalazi u krugu Doma zdravlja.

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva iskazana su u iznosu od 290.717 KM bruto vrijednosti, 27.726 KM ispravke vrijednosti i 262.991 KM neto vrijednosti. Čine ih zalihe materijala kratkoročna potraživanja, gotovina i aktivna vremenska razgraničenja. Ravizijom je utvrđeno da Dom zdravlja nema jasno definisanu računovodstvenu politiku vezanu za potraživanja.

Zalihe su iskazane u iznosu od 56.340 KM. Čine ih najvećim dijelom zalihe lijekova (16.891 KM), medicinskog materijala (12.020 KM), uglja i ogrevnog drveta (26.839 KM). Jedan dio lijekova i medicinskog materijala (56.517 KM) Dom zdravlja je u revidiranoj godini nabavljao preko Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske. U analitičkim evidencijama Doma zdravlja obračun izlazne vrijednosti zaliha određuje se po metodi ponderisanog prosječnog troška prema - MRS 2, a u skladu sa donesenim računovodstvenim politikama.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 223.801 KM bruto vrijednosti, 27.726 KM ispravke vrijednosti i 196.075 KM neto vrijednosti. Čine ih potraživanja od kupaca u zemlji i druga kratkoročna potraživanja.

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u iznosu od 170.383 KM bruto vrijednosti i neto vrijednosti. Najvećim dijelom odnose se na potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja (149.314 KM) i budžeta Opštine Novi Grad (8.620 KM). Navedena potraživanja uglavnom su usaglašena na dan 31.12.2019. godine, a izvršen je i otpis potraživanja u iznosu od 630 KM.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 53.418 KM bruto vrijednosti, 27.726 KM ispravke vrijednosti i 25.692 KM neto vrijednosti. Čine ih potraživanja od zaposlenih po osnovu robnih kredita (16.789 KM), Fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske (7.903 KM) i akontacija data zaposlenim (1.000 KM).

Na navedenoj poziciji evidentirana su potraživanja od zaposlenih u iznosu od 16.789 KM po osnovu robnih kredita, a koja su bila rezultat evidentiranja ličnih zaduženja zaposlenih.

Za potraživanja po osnovu refundacija naknada plata od Fonda zdravstvenog osiguranja, koja su jednostrano priznata od strane Doma zdravlja (26.254 KM), izvršena je ispravka vrijednosti potraživanja u istom iznosu, jer je Dom zdravlja navedena potraživanja priznavao u momentu obračuna plate, bez obzira da li su uplaćeni porezi i doprinosi, odnosno stečeni uslovi za podnošenje zahtjeva za refundaciju, što nije u skladu sa članom 22. stav (1) i (3) Pravilnika o ostvarivanju prava na naknadu plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 63/08, 38/10, 61/11, 87/12, 100/14, 4/15, 8/16, 112/18 i 87/19) i članom 12. Uputstva o uslovima i postupku za odobravanje refundacije („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 55/17, 90/17 i 111/17).

Za iskazana potraživanja po osnovu refundacija naknada plata od Fonda dječije zaštite u iznosu od 7.903 KM, nisu vršena usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza, niti su u Napomenama objelodanjeni razlozi zašto usaglašavanje nije izvršeno, što nije u skladu sa članom 18. stav (1) i (3) Zakona o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 94/15). Na osnovu IOS-a, koji Dom zdravlja poslao u toku revizije, Fond dječije zaštite osporio je u potpunosti naprijed navedena potraživanja Doma zdravlja.

Preporučuje se direktoru da obezbjedi da se priznavanje i evidentiranje kratkoročnih potraživanja po osnovu refundacija bolovanja vrši u trenutku kad se steknu uslovi za refundaciju, u skladu sa Pravilnikom o ostvarivanju prava na naknadu plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad i Uputstvom o uslovima i postupku za odobravanje refundacije.

Gotovina je iskazana su u iznosu od 7.414 KM. Čine je novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka (6.995 KM) i gotovina u blagajni (419 KM).

Kod naplate usluga putem blagajne izdavani su fiskalni računi pacijentu i popunjavane priznanice na ime naplate participacije. Pazar je dnevno polagan u blagajnu. Naplaćena sredstva po osnovu participacije uplaćivana su na transakcioni račun u skladu sa članom 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/12 i 10/14). Obavještenje o uplatama po osnovu participacije Dom zdravlja dostavljao je Fondu zdravstvenog osiguranja i nadležnom Ministarstvu.

Iz blagajne je vršena isplata neto naknade po osnovu ugovora o djelu u visini od 50% naplaćene participacije od izvršenih usluga po ugovoru u iznosu od 41.817 KM. Isplata neto naknade u gotovini po osnovu ugovora o djelu nije u skladu sa članom 3. stav (1) tačka (đ) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 86/12 i 10/14).

Na računima kod poslovnih banaka iskazana su novčana sredstava (1.089 KM) koja su izdvajali zaposleni kao sredstva solidarnosti.

Preporučuje se direktoru da obezbjedi da se isplate gotovog novca iz blagajne vrše u skladu sa članom 3. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazani su u iznosu od 3.092 KM. Odnose se na razgraničene troškove premija osiguranja (2.387 KM) i pretplate na časopise (705 KM).

6.2.2. Pasiva

Ukupna pasiva (poslovna pasiva) iskazana je u iznosu od 3.472.776 KM, a čine je kapital i obaveze.

6.2.2.1. Kapital

Kapital je iskazan u iznosu od 151.067 KM. Čine ga osnovni kapital (5.869.189 KM), rezerve (132.264 KM) i gubitak do visine kapitala (5.850.386 KM).

Osnovni kapital čini državni kapital u iznosu od 5.869.189 KM iskazan u poslovnim knjigama i usklađen je sa upisanim osnovnim kapitalom u sudskom registru.

Zakonske rezerve iskazane su u iznosu od 132.264 KM.

Gubitak do visine kapitala iznosi 5.850.386 KM i odnosi se na gubitak ranijih godina (5.197.231 KM) i gubitak tekuće godine (653.155 KM).

Gubitak ranijih godina manje je iskazan za neevidentirane kamate po osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odloženom plaćanju poreskog duga u iznosu od 54.934 KM (obrazloženo pod tačkom 6.2.2.2. izvještaja).

6.2.2.2. Obaveze

Obaveze su iskazane u ukupnom iznosu od 3.321.709 KM, a čine ih dugoročne obaveze (975.689 KM) i kratkoročne obaveze (2.346.020 KM).

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 975.689 KM i odnose se na dugoročni kredit i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročni krediti iskazani su u iznosu od 275.822 KM. Čine ih obaveze po osnovu zaduživanja Doma zdravlja kod Fonda zdravstvenog osiguranja. Dom zdravlja je u ranijem periodu zaključio Ugovor o zajmu, kojim je Fond zdravstvenog osiguranja doznačio sredstva u vidu zajma Domu zdravlja, a na osnovu Aneksa II Ugovora o zajmu od 10.07.2018. godine regulisan je međusobni odnos pozajmljenih sredstava u iznosu od 291.772 KM, sa rokom otplate od 10 godina i grejs periodom od 12 mjeseci. Takođe, navedenim Aneksom je definisano da se preostali iznos od 116.158 KM izmiri pod uslovima pod kojima Fond zdravstvenog osiguranja bude izmirivao ostatak duga prema Vladi Republike Srpske. Na dan bilansiranja Dom zdravlja nije vršio reklasifikaciju dugoročnih obaveza, koje dospjevaju do godinu, na kratkoročne obaveze, što nije u skladu sa paragrafom 69 MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, zbog čega su dugoročne obaveze precijenjene, a kratkoročne obaveze potcijenjene za iznos od 28.206 KM.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se evidentiranje dijela dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva u periodu od godinu dana vrši u skladu sa paragrafom 69 MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Ostale dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 699.867 KM, a odnose se na dugoročne obaveze prema Fondu zdravstvenog osiguranja po osnovu naprijed navednog zajma (116.158 KM) i dugoročne obaveze po osnovu rješenja, koje je donijelo Ministarstvo finansija Republike Srpske o odgođenom plaćanju poreskog duga, kojim je odgođeno plaćanje poreskog duga po osnovu javnih prihoda u iznosu od 583.708 KM. Navedenim rješenjem, a na osnovu Zakona o odgođenom plaćanju poreskog duga („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15), Domu zdravlja odgođeno je plaćanje poreskog duga po osnovu javnih prihoda (7 mjeseci iz 2013. godine i 11 mjeseci iz 2014. godine) na period od 60 mjesečnih anuiteta uz grejs period od jedne godine u ukupnom iznosu glavnog duga

od 583.708 KM i obračunatom kamatom od 329.604 KM, do konačne otplate duga (prvi anuitet 09.09.2017. godine, a posljednji 09.08.2022. godine).

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 2.346.020 KM. Odnose se na kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja, obaveze za zarade i naknade zarada, druge obaveze, obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine i ostala pasivna razgraničenja.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 150.000 KM i odnose se na kratkoročni revolving kredit kod Nove banke.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 144.314 KM, a čine ih najvećim dijelom obaveze prema dobavljačima u zemlji, tj. prema pravnim licima za nabavku roba i usluga. Dom zdravlja vršio je usaglašavanje stanja obaveza sa dobavljačima.

Obaveze na zarade i naknade zarada iskazane su u iznosu od 1.460.082 KM. Odnose se na obaveze za neto zarade i naknade zarada, porez na zarade i naknade zarada, doprinose na zarade i naknade zarada, osim zarada koje se refundiraju, poreze i doprinose na ostala lična primanja.

Obaveze za neto zarade i naknade zarada iskazane su u iznosu od 222.408 KM, a odnose se na obaveze za platu nakon oporezivanja za novembar i decembar 2019. godine.

Obaveze za porez na zarade i naknade zarada iskazane su u iznosu od 337.020 KM, a odnose se na obaveze za porez na dohodak iz bruto zarada i naknada zarada zaposlenih i to iznos od 238.930 KM odnosi se na obaveze iz ranijih godina, a iznos od 98.090 KM na obaveze iz 2019. godine.

Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada iskazane su u iznosu od 836.362 KM, a obuhvataju obaveze za doprinose na platu iz ranijih godina po početnom stanju u iznosu od 458.321 KM i obaveze za doprinose na platu za dio mjeseca maja i period od jula do decembra 2019. godine u iznosu od 378.041 KM.

Obaveze za poreze i doprinose na ostala lična primanja iskazane su u iznosu od 57.580 KM, a odnose se na obaveze za isplaćena ostala lična primanja zaposlenima u periodu od 2009 do 2013. godine.

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 278.767 KM. Odnose se na obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja (222.760 KM), otpremnina za odlazak u penziju i troškova prevoza (14.638 KM), naknada članovima upravnog odbora (2.899 KM), troškova postupka Poreske uprave Republike Srpske (26.729 KM), sredstva solidarnosti po ugovoru o radu (3.750 KM) i obaveza zaposlenih (7.991 KM).

Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja najvećim dijelom odnose se na obaveza na ime kamata po rješenjima Poreske uprave Republike Srpske o prinudnoj naplati javnih prihoda po osnovu neizmirenih poreskih obaveza (107.892 KM) i kamata po osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odloženom plaćanju poreskog duga (98.882 KM). Osim navedenih obaveza iskazane su i ostale obaveze po osnovu rješenja Poreske uprave Republike Srpske o prinudnoj naplati poreza iz 2019. godine i to po osnovu kamata (15.267 KM) i troškova postupka (26.729 KM).

Dom zdravlja nije evidentirao kamate po osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odloženom plaćanju poreskog duga u iznosu od 54.934 KM, a koje se odnose na period septembar-decembar 2017. godine i juli-decembar 2018. godine.

Evidentirani iznos od 7.991 KM odnosi se na lične obaveze zaposlenih za članarine po raznim osnovama i sredstva solidarnosti zaposlenih.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine iskazane su u iznosu od 278.357 KM. Najvećim dijelom odnose se na obaveze za poreze i doprinose koji terete troškove iskazane u iznosu od 264.321 KM (235.888 KM iz ranijih godina i 28.433 KM iz 2019. godine) i to po osnovu doprinosa na ugovore o djelu iz ranijih godina na koje su se obračunavali svi doprinosi, doprinose za PIO po osnovu ugovora o djelu koji su zaključeni u 2019. godini, obaveza za doprinose prema članovima Upravnog odbora i obaveza za doprinos za zapošljavanje invalida. Ostali dio obaveza odnosi se na obaveze za naknadu korišćenja voda (10.294 KM) i protivpožarnu zaštitu (3.742 KM).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **evidentiranje dijela dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva u periodu od godinu dana vrši u skladu sa paragrafom 69 MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja,**
- **izvrši evidentiranje svih dospjelih kamata po osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odloženom plaćanju poreskog duga u skladu sa paragrafom 42. i 49. MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih porocjena i greške.**

6.2.2.3. Vanbilansna evidencija

Na osnovu izjave ovlašćenog lica, Dom zdravlja na dan 31.12.2019. godine nije imao poslovnih događaja koji bi zahtjevali evidentiranje u vanbilansnoj evidenciji.

6.3. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova (Izvještaj o tokovima gotovine) iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 3.052.217 KM i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 3.031.337 KM, što je imalo za rezultat pozitivan neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 20.880 KM. Neto novčani tok iz investicionih aktivnosti je negativan i odnosi se na odlive gotovine iz investicionih aktivnosti u iznosu od 9.547 KM. Neto novčani tok iz aktivnosti finansiranja je negativan i predstavlja odlive gotovine iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 15.951 KM.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda iskazani su u iznosu od 12.032 KM, neto smanjenje iskazano je u iznosu od 4.618 KM, a gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine iskazani su u iznosu od 7.414 KM. Bilans novčanih tokova je sastavljen primjenom direktne metode, u skladu sa MRS 7- Izvještaj o tokovima gotovine.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

Dom zdravlja nije izvršio procjenu i objelodanjivanje u finansijskim izvještajima vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 25, 26 i 125.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema dostavljenim informacijama za potrebe revizije na dan 31.12.2019. godine, protiv Doma zdravlja se ne vode sudski sporovi, niti je Dom zdravlja pokretao sudske sporove.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz godišnje finansijske izvještaje sačinjene su Napomene za period 01.01 - 31.12.2019. godine, koje ne pružaju na potpun i sistematičan način informacije koje zahtjevaju MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i ostali Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene informacije o osnovama za sastavljanje finansijskih izvještaja, pregled značajnih primijenjenih politika, dodatne informacije za razumijevanje sredstava, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i tokova gotovine. Napomene ne prikazuju na sistematičan način značajnije stavke prikazane u izvještaju o promjenama na kapitalu, kao i ostala obelodanjivanja, uključujući potencijalne obaveze i imovinu, stalnost poslovanja, dospjeće obaveza po dugoročnom zajmu, neusaglašena potraživanja i sl. (paragrafi 61,112, 113 i 114 MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja), te u vezi sa državnim davanjima i metodama prezentacije u finansijskim izvještajima, prema zahtjevima MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (paragraf 39. a i b.).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodane sve relevantne informacije u svrhu razumijevanja finansijskih izvještaja, a u skladu sa zahtjevima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Revizijski tim

Nenad Dmitrović, s. r.

Goran Četojević, s. r.